

STROKOVNI SEMINAR ZA VODJE OBRATOVANJA IN SODNE IZVEDENCE NA ŽIČNIŠKIH NAPRAVAH IN SMUČIŠČIH

PRAVILNIK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O
TEHNIČNIH PREGLEDIH ŽIČNIŠKIH NAPRAV

DOMEN PINTAR

PREDSTAVITEV PRAVILNIKA

- Sprejet v Uradnem listu RS številka 116/20 z dne 31.7.2020,
- <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV9918> – link do Pravilnika z spremembami in prehodnimi določbami,
- <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-2158?sop=2020-01-2158> – link do zadnje spremembe in nove Priloge 3,
- Njegov namen je izboljšanje stanja pri opravljanju posebnih pregledov,
- Pri določanju vsebine pravilnika je bila delno vključena tudi stroka,
- Pravilnik se v osnovi sklicuje na standard SIST EN 1709:2019 – Varnostne zahteve za žičniške naprave za prevoz oseb – Prezemni pregledi, navodila za vzdrževanje, pregledi in kontrole obratovanja

KDAJ SE UPORABLJA

- Priloga 3 (Uradni list št.116/20 – NOVA PRILOGA 3)
- Na žičniških napravah, ki so imele prvo obratovalno dovoljenje na prvi lokaciji izdano **pred** 3. majem 2004, se **prvi** posebni pregledi izvedejo skladno z **navodili proizvajalca in prilogo 2**, ki je sestavni del tega pravilnika. Na teh žičniških napravah se vsi **nadaljnji** posebni pregledi izvajajo skladno z **navodili proizvajalca in prilogo 3**, ki je sestavni del tega pravilnika.
- Na žičniških napravah, ki so imele prvo obratovalno dovoljenje na prvi lokaciji izdano **po** 3. maju 2004, se posebni pregledi izvajajo skladno z **navodili proizvajalca in prilogo 3** tega pravilnika.
- Oseba, ki izvaja posebne preglede, lahko glede na potek posebnih pregledov izvede ali zahteva dodatne preglede.

KDAJ SE UPORABLJA

V povezavi s staro Prilogo 3:

- Za posebne preglede, ki do bili opravljeni na podlagi stare Priloge 3 (Uradni list RS, št. 63/11, 63/12, 59/13 in 72/14) – se šteje da so opravljeni na podlagi nove Priloge 3.
- Pregledi varnostnih sklopov, ki niso zajeti v **stari** prilogi 3 Pravilnika o tehničnih pregledih žičniških naprav morajo pa biti izvedeni glede na določbe **nove** Priloge 3 tega pravilnika, je treba **izvesti v dveh letih od uveljavitve tega pravilnika**.
- Posebni pregledi varnostnih sklopov, ki so se pred uveljavitvijo tega pravilnika začeli opravljati na podlagi **stare** priloge 3 Pravilnika o tehničnih pregledih žičniških naprav, se končajo v skladu s **novo** prilogo 3 Pravilnika o tehničnih pregledih žičniških naprav.

DINAMIČNE OBREMENITVE - UTRUJANJE

- Dinamične obremenitve: so neenakomerne obremenitve, ki so lahko enosmerne, izmenične, utripne, nihajne,... in imajo različen odstopek (vrednost) obremenitve, in glede na vrsto in trajanje obremenitve vplivajo na konstrukcijski material,
- Te vrste obremenitev povzročajo napetosti v materialu, ki začetne neznatne razpoke postopno povečujejo,
- Razpoke so lahko posledica tehnoloških postopkov pri izdelavi, neprimerne vzdrževanja, utrujanja,
- Samo v svojem zadnjem 'življenjskem' obdobju lahko povzroča posamezna razpoka značilen padec nosilnosti prereza elementa – hitra rast razpoke,
- **UTRUJANJE** - rast neznatnih razpok, ki so posledica delovanje dinamičnih obremenitev.

PRILOGA 3 – PREGLEDATI JE POTREBNO:

- dele nosilnih konstrukcij, obremenjene z visokimi dinamičnimi obremenitvami – utrujanjem vsakih 15 let ali vsakih 30 000 obratovalnih ur; - pregled temeljev, zvarov, konstrukcij – vsebina pregledov je enaka kot po Prilogi 2,
- mehanske zavore pogonov žičnic in vzpenjač v razstavljenem stanju prvič v 15 letih, nato vsakih 10 let; - pregled obremenjenih delov, npr. zvari na zavorni čeljusti in vpetju zavore, osi,
- vklopljive prižemke - najmanj 20 % oz. najmanj 2 prižemki vsakih 5 let ali 10 000 obratovalnih ur. Vsaka vklopljiva prižemka mora biti pregledana najmanj vsakih 25 let ali 50 000 obratovalnih ur,
- fiksne prižemke, razen pri vlečnicah, najmanj 10 % oz. najmanj 2 prižemki v 10 letih ali 20 000 obratovalnih urah, nato vsakih 5 let ali 10 000 obratovalnih ur naslednjih 10% oz. naslednji 2 prižemki,
- prižemke vlečnic vsakih 10 let ali 20 000 obratovalnih ur najmanj 10 %,

- tekala krožnih žičnic v razstavljenem stanju prvič v 5 letih najmanj 5 % oz. najmanj 2 kosa, nato vsaki 2 leti najmanj naslednjih 5 % oz. najmanj nadaljnja 2 kosa. Vsako tekalo mora biti enkrat pregledano vsakih 15 let ali 30 000 obratovalnih ur; **dilema: kaj je tekalo krožne žičnice?**
- **Ali je tekalo posamezna kolesna baterija?**
- **Ali so tekala kolesa v postaji pri krožni žičnici z odklopljivimi prižemkami?**
- **Sorniki posameznih kolesnih baterij so izvzeti iz Pravilnika.**

- obešala dvovravnih krožnih žičnic (razen dvovravnih krožnih žičnic z eno nosilno vrvjo) prvič v 5 letih najmanj 5 % oz. najmanj 2 kosa, nato vsaki 2 leti najmanj naslednjih 5% oz. najmanj naslednja 2 kosa. Vsako obešalo mora biti enkrat pregledano vsaj vsakih 15 let ali 30 000 obratovalnih ur;
- obešala enovravnih krožnih žičnic z vklopljivimi prižemkami, enovravnih krožnih žičnic z dvema vrvema (z dvojno vrvno zanko), in dvovravnih krožnih žičnic z eno nosilno vrvjo vsakih 5 let najmanj 20 % oz. najmanj 2 kosa. Vsako obešalo mora biti pregledano vsaj vsakih 25 let ali 50 000 obratovalnih ur;
- obešala enovravnih krožnih žičnic s fiksnimi prižemkami prvič v 10 letih ali 20 000 obratovalnih urah najmanj 10 % oz. najmanj 2 kosa, nato vsakih 5 let ali 10 000 obratovalnih ur najmanj nadaljnjih 10% oz. najmanj naslednja 2 kosa;
- obešala vlečnic vsakih 10 let ali 20 000 obratovalnih ur najmanj 10%;
- obešala nihalnih žičnic vsakih 10 let ali 20 000 obratovalnih ur;
- **V KOLIKOR SE UGOTOVI ODPSTOPANJA VEČJA OD PREDPISANIH SE MORA PREGLEDATI VSE ENAKE DELE (100% KONTROLA)**

- Vse ostale varnostne sklope, ki so izpostavljeni dinamičnim obremenitvam z utrujanjem prvič po 15 letih ali 30 000 obratovalnih urah, nato vsakih 10 let ali 20 000 obratovalnih ur.
- OPISANO TOČKO PREDSTAVLJAJO SLEDEČI SKLOPI:
  - pogonska, povratna ali odklonska **kolesa** nosilnih, transportnih, vlečnih ali protivrvi žičniških naprav z **izjemo vlečnic**,
  - **gredi, osi** pogonskih, povratnih ali odklonskih koles nosilnih, transportnih, vlečnih protivrvi ter napenjalnih vrvi,
  - sorniki kolesnih baterij, razen sornikov posameznih koles vkolikor niso konzolno vpeta.

PREGLEDI OSI IN GREDI

- Posebni pregledi se izvedejo v razstavljenem stanju. Pregledi, ki jih določa omenjena točka (I) se lahko v sestavljenem stanju izvedejo, če tako določa navodilo proizvajalca ali če izvajalec posebnega pregleda zagotavlja, da je s pregledom v vgrajenem stanju moč doseči zanesljivo oceno stanja varnostnega sklopa. Za ta pregled v vgrajenem stanju mora biti izpolnjen tudi pogoj, da je bil predhodni pregled opravljen v razstavljenem stanju.
- Pregled v sestavljenem stanju se lahko izvede tudi na gredeh in oseh koles, kjer so bile pred uveljavitvijo tega pravilnika za varovanje nameščene lovilne kletke s tem, da se v predpisanih rokih pregleda stanje kletk in njihovih pritrditev – **V ENEKEM ČASOVNEM OBDOBJU KOT GREDI IN OSI.**

DOLOČBE ZA NOVO VGRAJENE DELE (SKLOPE):

- Za novo vgrajene dele je izhodišče pregledov datum njihove vgradnje v žičniško napravo,
- Novo vgrajeni deli morajo biti pred vgradnjo neporušno pregledani in označeni,
- Izdelani iz materialov predpisanih v SIST EN,
- Izdelati varnostno analizo in varnostno poročilo.

PREGLEDI ELEKTROTEHNIČNIH NAPRAV

- Posebni pregledi naprav močnostne elektrotehnikе (visoko in nizko napetostne naprave) se izvajajo v skladu s standardom SIST EN 50110 - periodično vsakih 5 let. Pri tem se lahko upoštevajo rezultati periodičnih pregledov v skladu s predpisom za varnost pred električnim tokom.

- Kot posebni pregledi veljajo vsi pregledi žičniških naprav, ki se izvršijo na preizkušancih, ki jih je določil proizvajalec.
- Če obseg pregledov, ki jih je določil proizvajalec ne obsega vseh določb, ki so podane v Pravilniku je potrebno izvesti tudi preglede (določbe) iz Pravilnika.

HVALA ZA POZORNOST!

**ŽELIM VAM ZDRAVJA IN USPEŠNO
ZIMSKO SEZONO.**